

## Књига пророка Данила

### *Четири израиљска младића на вавилонском двору*

<sup>1</sup> Треће године Јоакима\*, цара Јуде, Навуходоносор, цар Вавилона, дође до Јерусалима и опколи га.

<sup>2</sup> Господ је предао Јоакима, Јудиног цара, у његове руке и део посуђа из Дома Господњег. Навуходоносор их је однео у земљу Сенар и донео их у храм свога бога. Посуђе је положио у ризницу свога бога.

<sup>3</sup> Тада је цар наредио Асфеназу, старешини својих дворана, да доведу неке од Израиљаца из царске лозе и племства –

<sup>4</sup> младиће без икакве мане, доброг изгледа, умешне у свакој врсти мудрости, врсне у знању и расуђивању, и способне за службу на царском двору – да их науче писму и језику Халдејаца.

<sup>5</sup> Цар им је одредио свакодневни оброк од цареве хране и вина. Заповедио је да се образују три године, а потом нека ступе у царску службу.

<sup>6</sup> Међу овима су били Данило, Ананија, Мисаило и Азарија, из Јудиног племена.

<sup>7</sup> Старешина дворана им је дао друга имена: Данилу је дао име „Валтазар“, Ананији „Седрах“, Мисаилу „Мисах“, а Азарији „Авденаго“.

<sup>8</sup> Данило је решио да се не окаља царевом храном и вином, па је замолио старешину дворана да му дозволи да се не окаља.

<sup>9</sup> Бог је дао Данилу да задобије благонаклоност и милосрђе старешине дворана.

<sup>10</sup> Старешина дворана рече Данилу: „Бојим се мог господара цара, који вам је одредио храну и пиће. А

---

\* 1:1 605. пре Христа.

шта кад примети да су вам лица мршавија од осталих младића ваших година? Тада бих ја платио главом пред царем за вашу кривицу.“

<sup>11</sup> Данило рече надгледнику кога је старешина дворана поставио над Данилом, Ананијом, Мисаилом и Азаријом:

<sup>12</sup> „Молим те, покушај са својим слугама десет дана. Нека нам дају само поврће за јело и воду за пиће.

<sup>13</sup> Онда упореди наш изглед са изгледом младића који су јели од цареве хране, па поступај са својим слугама према ономе што видиш.“

<sup>14</sup> Сложи се он са овим и покуша то с њима десет дана.

<sup>15</sup> Кад је истекло десет дана, они су изгледали боље и ухрањеније од свих других младића који су јели од цареве хране.

<sup>16</sup> Тако је надгледник односио њихов оброк хране и вина и давао им поврће.

<sup>17</sup> Овој четворици младића Бог је дао знање и умешност у свакој врсти писања и мудрости; а Данило се разумео у сва виђења и снове.

<sup>18</sup> Кад је истекло време које је цар одредио да их доведу, старешина дворана их је довео пред Навуходоносора.

<sup>19</sup> Цар је разговарао с њима, али се међу њима није нашао нико као Данило, Ананија, Мисаило и Азарија. Зато су били постављени у царску службу.

<sup>20</sup> Кад их је цар питао о свему што се тиче мудрости и разумевања, утврдио је да су десет пута бољи од свих чаробњакâ и гатарâ у његовом царству.

<sup>21</sup> Данило је остао тамо до прве године цара Кира†.

---

† **1:21** Кир Велики, тј. Кир II, који је владао од 559. до 530. пре Христа.

## 2

### *Навуходоносоров сан*

<sup>1</sup> У другој години своје владавине, Навуходоносор\* је сањао снове. Он се толико узнемирио, да му сан није долазио на очи.

<sup>2</sup> Цар је наредио да се позову чаробњаци, гатари, врачари и Халдејци†, да кажу цару шта је сањао. Кад су дошли, стали су пред цара.

<sup>3</sup> Цар им рече: „Сањао сам сан и узнемирен сам; хоћу да знам шта тај сан значи.“

<sup>4</sup> Халдејци одговорише цару на арамејском: „О, царе, да си жив довека! Испричај сан својим слугама, а ми ћемо протумачити његово значење.“

<sup>5</sup> Цар одговори Халдејцима: „Издајем проглас: ако ми не кажете какав сам сан имао и шта је његово тумачење, бићете растргнути на делове, а ваше куће лежаће у рушевинама.

<sup>6</sup> А ако ми кажете какав сам сан имао и шта је његово значење, добићете од мене дарове, награде и велику почаст. Стога ми реците шта је био мој сан и протумачите његово значење.“

<sup>7</sup> Они му опет одговорише: „Нека цар исприча сан својим слугама, а ми ћемо протумачити његово значење.“

<sup>8</sup> Али цар им одговори: „Знам ја поуздано да хоћете да добијете на времену, пошто видите да сам издао проглас,

<sup>9</sup> да ако ми не кажете какав сам сан имао, постоји само једна пресуда за вас. Ви сте се договорили да ми саопштите лажљиве и заводљиве речи, док се прилике не промене. Стога ми реците какав сам сан

---

\* **2:1** 603. пре Христа. † **2:2** Халдејци су били на гласу по астролошким и магијским вештинама, па се ови окултисти у царевој служби називају именом ове етничке групе.

имао, а ја ћу знати да ли сте протумачили његово значење.“

<sup>10</sup> Халдејци одговорише цару: „Нема на земљи човека који би могао да разјасни што цар захтева. Никада један цар, било како да је велики и моћан, није тражио тако нешто од чаробњака, гатара и Халдејаца.

<sup>11</sup> Тешко је то што цар захтева; не постоји нико ко би то могао да открије цару осим богова који не бораве међу људима.“

<sup>12</sup> Због свега овога цар се толико разгневио да је наредио да се побију сви мудраци у Вавилону.

<sup>13</sup> Кад је била издана наредба да се побију сви мудраци, тражили су и Данила и његове другове да их убију.

<sup>14</sup> Тада се Данило обратио мудрим и разборитим речима Ариоху, заповеднику цареве телесне страже, који је изашао да побије вавилонске мудраце.

<sup>15</sup> Упитао је царевог заповедника Ариоха: „Зашто је царева наредба толико строга?“ Ариох обавести Данила.

<sup>16</sup> На то је Данило отишао цару и тражио од цара да му да време како би могао да протумачи значење сна.

<sup>17</sup> После тога је Данило отишао својој кући и обавестио о томе Ананију. Мисаила и Азарију,

<sup>18</sup> како би тражили милост Бога небеског у погледу ове тајне, да не би и Данило и његови другови настрадали са вавилонским мудрацима.

<sup>19</sup> Та је тајна била откривена Данилу ноћу, у виђењу. Данило је благословио Бога небеског.

<sup>20</sup> Данило рече:

„Нека је благословено име Божије од века до века;  
њему припада мудрост и сила.

<sup>21</sup> Он мења времена и доба,  
уклања и поставља цареве;

мудрима даје мудрост,  
и разумнима знање.

<sup>22</sup> Он открива ствари дубоке и тајне,  
он зна шта је у тами,  
и светло с њим пребива.

<sup>23</sup> Хвалим те и славим, Боже отаца мојих,  
јер ми дајеш мудрост и силу:  
што сам тражио од тебе,  
ти си ми открио,  
обзнанио нам што је цар тражио.“

*Данило тумачи сан*

<sup>24</sup> Данило је отишао к Ариоху, кога је цар одредио да побије вавилонске мудраце и рекао му: „Не убијај вавилонске мудраце; одведи ме пред цара, а ја ћу цару протумачити значење сна.“

<sup>25</sup> Ариох је одмах довео Данила пред цара и рекао му: „Нашао сам међу Јудиним изгнаницима човека који може цару да објасни значење сна!“

<sup>26</sup> Цар упита Данила, коме је име било и Валтазар: „Да ли стварно можеш да ми кажеш какав сам сан имао, и протумачиш га?“

<sup>27</sup> Данило одговори цару: „Тајну, за коју цар пита, не могу расветлити мудраци, гатари, чаробњаци и звездознанци,

<sup>28</sup> али постоји Бог на небу који открива тајне. Он је обзнанио цару Навуходоносору шта ће се догодити у данима што долазе. Ово је твој сан, ово су виђења, која су ти дошла на ум на твојој постељи:

<sup>29</sup> Теби су, о, царе, дошле мисли на твојој постељи о стварима које ће се догодити касније, а онај што открива тајне објавио ти је шта ће се догодити.

<sup>30</sup> Ова тајна ми је била откривена не зато што имам више мудрости од свих живих, него да би цар сазнао

њено значење, и да би дознао какве су ти мисли дошле на ум.

<sup>31</sup> Ти си, о, царе, видео велики кип. Кип је био огроман и изванредно блистав. Стајао је испред тебе, а изглед му је био застрашујући.

<sup>32</sup> Глава кипа је била од чистог злата, прса и руке од сребра, трбух и бедра од бронзе,

<sup>33</sup> ноге од гвожђа, а стопала делом од гвожђа, делом од глине.

<sup>34</sup> Док си ти гледао, одвалио се један камен, али не људским рукама, ударио кип у стопала од гвожђа и глине и разбио их.

<sup>35</sup> Истог часа су се смрвили и гвожђе и глина, бронза, сребро и злато. Постали су као плева на гумну у лето; дунуо је ветар и све их однео без трага. А камен који је ударио у кип постао је велика планина, која је испунила сву земљу.

<sup>36</sup> То је сан. Сада ћемо саопштити цару његово тумачење.

<sup>37</sup> Ти си, царе, цар над царевима, коме је Бог небески дао царство, силу, моћ и славу.

<sup>38</sup> У твоје руке је предао људе, свуда где живе, звери пољске и птице небеске, и учинио те владарем над свима њима. Ти си та глава од злата.

<sup>39</sup> После тебе ће настати друго царство, мање од твог, па треће царство, од бронзе, које ће владати над свом земљом.

<sup>40</sup> Четврто царство ће бити чврсто као гвожђе, као гвожђе које све ломи и мрви. Као што гвожђе све сатире, тако ће оно разбити и сатрти сва та царства.

<sup>41</sup> То што си видео да су стопала и прсти делом од глине, а делом од гвожђа, значи да ће се то царство поделити. Ипак, у њему ће остати нешто од чврстине гвожђа, јер си видео гвожђе помешано са глином.

<sup>42</sup> А то што су прсти на стопалима делом од гвожђа, а делом од глине, значи да ће царство бити делом јако, делом крхко.

<sup>43</sup> Видео си и да је гвожђе помешано са обичном глином. То значи да ће се мешати са семеном других народа, али да се неће одржати заједно, као што се ни гвожђе не може помешати с глином.

<sup>44</sup> У време тих царева Бог небески ће успоставити царство, које никада неће бити уништено, нити ће се то царство оставити другом народу. Оно ће разбити и окончати сва она царства, а сâмо ће остати довека,

<sup>45</sup> баш као што си видео да се одвалио камен, али не људском руком, и смрвио гвожђе, бронзу, глину, сребро и злато.

Велики Бог је обзнанио цару шта ће се догодити касније. Сан је истинит, а тумачење му је поуздано.“

<sup>46</sup> Тада цар Навуходоносор паде ничице, поклони се Данилу и нареди да му се принесу житна жртва и кад.

<sup>47</sup> Цар рече Данилу: „Твој Бог је, заиста, Бог над боговима, господар царевима и Откриватељ тајни, кад си могао да откријеш ову тајну.“

<sup>48</sup> Цар је узвисио Данила, и дао му много великих дарова. Поставио га је за управитеља све вавилонске области и главара свих вавилонских мудраца.

<sup>49</sup> Но, Данило је замолио цара да послове вавилонске области повери Седраху, Мисаху и Авденагу. Сâм Данило је остао на царевом двору.

### 3

#### *Златни кип*

<sup>1</sup> Цар Навуходоносор је направио златни кип, висине шездесет лаката\*, и ширине шест лаката.

---

\* **3:1** 1 лакат око 50 cm.

Поставио га је у долини Дури, у вавилонској покрајини.

<sup>2</sup> Тада је цар Навуходоносор послао да се саберу сатрапи, намесници, управитељи, саветници, ризничари, судије, правници и сви покрајински намесници, да дођу на посвећење кипа, који је подигао цар Навуходоносор.

<sup>3</sup> Кад су се сатрапи, намесници, управитељи, саветници, ризничари, судије, правници и сви покрајински намесници сабрали на посвећење кипа, који је подигао цар Навуходоносор, стали су испред кипа који је он поставио.

<sup>4</sup> Тада гласник објави гласно: „Народи, племена и језици, наређује вам се,

<sup>5</sup> да кад зачујете глас рога, фруле, китаре, лире, гајди, и свих осталих свирала, паднете и поклоните се златном кипу, који је подигао цар Навуходоносор.

<sup>6</sup> Ко не падне и не поклони се, истог ће трена бити бачен у ужарену пећ.“

<sup>7</sup> Чим је сав народ зачуо глас рога, фруле, китаре, лире, гајди, и свих осталих свирала, сви су народи, племена и језици пали и поклонили се кипу који је подигао цар Навуходоносор.

<sup>8</sup> У тај час приступе неки Халдејци и оптуже Јудејце.

<sup>9</sup> Рекли су цару Навуходоносору: „О, царе, да си жив довека!

<sup>10</sup> Ти си, царе, издао наредбу да сваки човек који зачује глас рога, фруле, китаре, лире, гајди, и свих осталих свирала, падне и поклони се златном лику.

<sup>11</sup> А ко не падне и не поклони се, да буде бачен у ужарену пећ.

<sup>12</sup> Али има ту неких Јудејаца којима си поверио управу вавилонске области: Седрах, Мисах и Авденаго. Они не маре за тебе, о, царе; они не



служе твом богу и не клањају се златном кипу, који си подигао.“

<sup>13</sup> Тада је Навуходоносор, киптећи од гнева, наредио да доведу Седраха, Мисаха и Авденага. Кад су ове људе довели пред цара,

<sup>14</sup> Навуходоносор им рече: „Да ли је то истина Седраше, Мисаше и Авденаго, да не служите мојим боговима и не клањате се златном кипу који сам подигао?

<sup>15</sup> Јесте ли спремни да паднете нижице и поклоните се кипу који сам направио кад зачујете глас рога, фруле, китаре, лире, гајди, и свих осталих свирала? Ако се не поклоните, бићете истог часа бачени у ужарену пећ.“

<sup>16</sup> Седрах, Мисах и Авденаго одговорише цару Навуходоносору: „Није потребно да ти одговоримо на то.

<sup>17</sup> Ако већ тако мора да буде, наш Бог коме служимо, који може да нас избави из ужарене пећи, избавиће нас из твоје руке.

<sup>18</sup> Али ако то и не учини, знај, царе, да нећемо служити твојим боговима, нити ћемо се поклонити кипу који си подигао.“

<sup>19</sup> Тада се Навуходоносор толико разбеснео на Седраха, Мисаха и Авденага, да му се лице изобличило. Онда је заповедио да се пећ угреје седам пута јаче него што се обичавало,

<sup>20</sup> и наредио јаким људима из своје војске да свежу Седраха, Мисаха и Авденага, и да их баце у ужарену пећ.

<sup>21</sup> Тако су их свезали, па су их у њиховим плаштевима, одорама, капама и осталој одећи бацили усред ужарене пећи.

22 Пошто је царева заповест била хитна, а пећ сувише ужарена, пламен је убио људе који су носили Седраха, Мисаха и Авденага.

23 Тако ова три човека, Седрах, Мисах и Авденаго свезани падну усред ужарене пећи.

24 Тада се цар Навуходоносор препао, па је брзо устао. Рекао је својим саветницима: „Нисмо ли бацили три свезана човека у ужарену пећ?“

Они одговорише: „Тако је, царе.“

25 Он одговори: „А ја, ево, видим четири човека како ходају у огњу, а нису ни везани ни озлеђени; четврти изгледа као син богова.“

26 Тада Навуходоносор приђе вратима ужарене пећи и викну: „Седраше, Мисаше и Авденаго, слуге Бога Свевишњег, изађите и дођите овамо!“

Седрах, Мисах и Авденаго изађу из ужарене пећи.

27 Затим су се окупили сатрапи, намесници, управитељи и цареви саветници да погледају ове људе којима огањ није наудио; коса на глави им није била опрљена, плаштеви им нису нагорели, а није се осетио ни мирис огња на њима.

28 Тада Навуходоносор рече: „Нека је благословен Бог Седрахов, Мисахов и Авденагов, који је послао свог анђела да избави своје слуге! Они су се поуздали у њега, те нису послушали цареву наредбу, већ су радије ставили свој живот на коцку, да не би служили и клањали се ни једном другом богу осим своме Богу.

29 Стога издајем наредбу, о народи, племена и језици: свако ко вређа Седраховог, Мисаховог и Авденаговог Бога, биће растргнут на делове, а кућа ће му лежати у рушевинама, јер нема никаквог бога који тако може да избави!“

30 Тада је цар унапредио Седраха, Мисаха и Авденага у вавилонској области.

## 4

### *Други Навуходоносоров сан*

<sup>1</sup> Цар Навуходоносор свим народима, племенима и језицима, који живе по свој земљи:

Нека се умножи ваше благостање!

<sup>2</sup> Чини ми задовољство да вам кажем о знацима и чудима, које је Бог Свевишњи учинио за мене.

<sup>3</sup> Како ли су велики његови знаци!

Како ли су силна његова чуда!

Царство његово вечно је царство,  
а власт његова траје од нараштаја до нараштаја.

<sup>4</sup> Ја, Навуходоносор, живео сам спокојно у свом дому, цветајући у свом двору.

<sup>5</sup> А онда сам уснио сан који ме је преплашио. Док сам био на својој постељи, главом су ми пролазиле слике и виђења која су ме узнемирила.

<sup>6</sup> Зато сам издао заповест да се доведу сви вавилонски мудраци и да ми саопште тумачење сна.

<sup>7</sup> Када су дошли чаробњаци, гатари, Халдејци и звездознаници, испричао сам им свој сан, али нису могли да кажу његово тумачење.

<sup>8</sup> На крају је пред мене дошао Данило, у коме су духови светих богова. (Њему је име и Валтазар, према имену мога бога.) Тада сам му испричао свој сан, говорећи:

<sup>9</sup> „Валтазаре, главару чаробњака, знам да су у теби духови светих богова, и да ти ниједна тајна не задаје муку. Ево виђења које сам имао, а ти ми реци шта је његово значење.

<sup>10</sup> У виђењима која су ми на постељи пролазила главом, видео сам једно дрво насред земље; било је веома високо.

<sup>11</sup> Дрво је порасло и постало моћно. Висином је допирало до неба, тако да се видело са свих крајева земље.

<sup>12</sup> Лишће му је било предивно, а род обилан. На њему је било хране за све. Под њим су пољске звери налазиле хлад, а на његовим гранама су живеље птице небеске; сва су се створења хранила од њега.

<sup>13</sup> Док сам гледао виђења која су ми на постељи пролазила главом, гле, с неба сиђе свети стражар.

<sup>14</sup> Он снажно повика и рече овако: 'Посеците дрво, окрешите му гране, покидајте му лишће и побацајте му род; нека се разбеже звери испод њега и птице са његових грана.

<sup>15</sup> Ипак, оставите му у земљи пањ с кореном, окован обручем од гвожђа и бронзе, у пољској трави.

Нека га кваси роса небеска и нека са зверима дели траву земаљску.

<sup>16</sup> Нека му се људско срце промени у срце животињско, и нека седам времена\* пређу преко њега.

<sup>17</sup> То је пресуда коју су стражари одредили, заповест коју су изrekli свети, да би сви живи знали да Свевишњи влада над људским царством. Он га даје коме хоће, и поставља над њим најнижег од људи.'

<sup>18</sup> То је сан који сам сањао ја, цар Навуходоносор, а ти ми га, Валтазаре, растумачи, пошто ниједан од мудраца у мом царству није могао да ми обзнани његово тумачење. Ипак, ти то можеш, јер је дух светих богова у теби."

---

\* **4:16** Или: *седам година*, као у ст. 23, 25, 32.

*Данило тумачи сан*

<sup>19</sup> На то се Данило, који се још зове и „Валтазар“, на тренутак смео; мисли су га узнемириле. Цар му рече: „Валтазаре, не дај да те узнемири сан и његово значење.“

Валтазар одговори: „Господару мој, нека тај сан буде за твоје мрзитеље, и његово значење за твоје непријатеље!

<sup>20</sup> Ти си видео дрво које је толико порасло и постало силно, да је висином досегло до неба, па га је цела земља могла видети.

<sup>21</sup> Лишће му је било предивно, а урод обилан, те је било хране за све. Под њим су пољске звери налазиле хлад, а птице небеске живеље у његовим гранама.

<sup>22</sup> Ти си, царе, то дрво, јер си постао велики и силан! Величина ти је порасла и досегла до неба, а твоја владавина до краја земље.

<sup>23</sup> Цар је видео и светог стражара, који је сишао са неба и рекао: 'Посеците дрво и уништите га, али му оставите у земљи пањ с кореном, окованог обручем од гвожђа и бронзе, у пољској трави. Нека га кваси роса небеска и нека са зверима дели траву земаљску, док преко њега не прође седам времена.'

<sup>24</sup> Ово је тумачење, о, царе: то је одлука Свевишњега, која ће се извршити на мом господару, цару.

<sup>25</sup> Прогнаће те из људског друштва, и боравиште ће ти бити међу пољским зверињем. Хранићеш се травом као говеда, квасиће те роса небеска, и седам ће времена прећи преко тебе, док не спознаш да Свевишњи влада над људским царством, и да га даје коме хоће.

<sup>26</sup> А то што су заповедили да се остави пањ с

кореем, значи да ће ти се царство вратити кад спознаш да Небеса владају.

<sup>27</sup> Зато, о, царе, нека ти мој савет буде угодан: реши се својих греха чинећи правду, и својих безакоња милошћу према сиромасима, да би се продужило твоје благостање.“

### *Испуњење сна*

<sup>28</sup> Све се то догодило Навуходоносору.

<sup>29</sup> Након дванаест месеци, док је шетао по крову царског двора у Вавилону,

<sup>30</sup> цар рече: „Није ли ово велики Вавилон, који сам подигао својом силном моћи себи за царску престоницу, на славу свога величанства?“

<sup>31</sup> Речи су још биле на царевим уснама кад је сишао глас с неба, говорећи: „Одлучено је за тебе, царе Навуходоносоре: одузима ти се царство.

<sup>32</sup> Прогнаће те из људског друштва, и боравиште ће ти бити међу пољским зверињем. Хранићеш се травом као говеда, и седам ће времена прећи преко тебе, док не увидиш да Свевишњи влада над људским царством, и да га даје коме хоће.“

<sup>33</sup> Одлука је одмах спроведена. Навуходоносор је био прогнан из људског друштва, јео је траву, квасила га је роса небеска, коса му је нарасла као орловско перје, а нокти као птичје канџе.

<sup>34</sup> Када се то време навршило, ја, Навуходоносор, подигао сам своје очи према небу и разум ми се вратио. Тада сам благословио Свевишњег, славећи и величајући онога који живи заувек.

Јер његова је владавина вечна владавина,  
а његово царство траје од нараштаја до нараштаја.

<sup>35</sup> Сви становници земље

ништа не представљају;  
он чини шта хоће  
с небеском војском  
и са становницима земље.  
Ништа не може да заустави његову руку,  
или да му каже: „Шта то радиш?“

<sup>36</sup> Истог часа ми се вратио разум, а уз моју царску част вратила ми се и слава и сјај. Тада су ме потражили моји саветници и великаши, па ми је било враћено царство. Уз то сам постао још моћнији.

<sup>37</sup> Сада ја, Навуходоносор, славим и узвисујем небеског цара, чија су сва дела истина, а путеви правда; он је онај који може да понизи оне који ходе охоло.

## 5

### *Валтасарова гозба*

<sup>1</sup> Цар Валтасар је приредио гозбу за својих хиљаду великаша, па је пред њима пио вино.

<sup>2</sup> Када га је вино омамило, Валтасар је наредио да се донесу златне и сребрне посуде, које је његов отац Навуходоносор донео из Дома у Јерусалиму, да цар, његови великаши, његове жене и иноче пију из њих.

<sup>3</sup> Када су донели златне посуде које су биле однесене из Божијег Дома у Јерусалиму, из њих су пили цар, његови великаши, његове жене и иноче.

<sup>4</sup> Пили су вино из њих и прослављали своје богове од злата и сребра, бронзе и гвожђа, дрвета и камена.

<sup>5</sup> Тог часа су се појавили прсти људске руке пишући по окреченом зиду царског двора насупрот свећњака. Цар је видео длан људске руке како пише.

<sup>6</sup> Цар је пребледео узнемирен мислима. Одузеле су му се ноге у куковима, а колена почела да му клецају.

<sup>7</sup> Цар позва чаробњаке, Халдејце и гатаре, па рече вавилонским мудрацима: „Човек који прочита ово писмо и протумачи ми га биће обучен у скерлет, носиће златан ланац око врата, и владаће као трећи у царству.“

<sup>8</sup> Приступили су сви мудраци, али нико није могао да га прочита или да изнесе цару његово тумачење.

<sup>9</sup> Цар се тада веома узнемирио, па је још више пребледео. Његови великаши су били збуњени.

<sup>10</sup> Кад је царица чула речи цара и великаша, дошла је у гозбену дворану и рекла: „Жив био, царе, довека! Нека те мисли не узнемиравају и нека ти лице не бледи!

<sup>11</sup> Постоји човек у твом царству у коме је дух светих богова. У време твога оца у њему се нашло просветљење, разум и мудрост, која је као мудрост богова. Твој отац, цар Навуходоносор, поставио га је за управитеља над чаробњацима, гатарима, Халдејцима и звездознанцима.

<sup>12</sup> И пошто се у Данилу, кога је цар назвао Валтазаром, нашао изузетан дух, знање, разум да тумачи снове, да решава загонетке и да разјашњава тешке ствари, ти га позови, а он ће ти изложити тумачење писма.“

<sup>13</sup> Тада су Данила довели пред цара, и цар му рече: „Да ли си ти Данило, један од Јудиних изгнаника, које је мој отац, цар, довео из Јуде?

<sup>14</sup> Чуо сам да је у теби дух богова, и да се у теби нашло просветљење, разум и изузетна мудрост.

<sup>15</sup> Довели су ми мудраце и гатаре да ми прочитају ово писмо и да ми саопште његово тумачење, али они нису у стању да ми изложе његово тумачење.

<sup>16</sup> Чуо сам да си у стању да тумачиш и решаваш тешке ствари. Ако можеш да прочиташ ово писмо и саопштиш ми његово тумачење, бићеш одевен у



скерлет, око врата ће ти бити стављен златни ланац, и владаћеш као трећи у царству.“

17 Тада Данило одговори цару: „Своје дарове задржи за себе, и своје награде дај другом. Ја ћу цару прочитати писмо и саопштити му његово тумачење.

18 О, царе, Свевишњи Бог је дао твоме оцу Навуходоносору царство, величину, величанство и славу.

19 Од величине које му је дао, дрхтали су и страховали сви народи, племена и језици; убијао је кога је хтео и остављао у животу кога је хтео, узвисивао је кога је хтео и понижавао кога је хтео.

20 Али када му се срце узохолило, а дух му окорео од поноса, био је скинут са свог царског престола и слава му је била одузета.

21 Био је протеран из људског друштва, а ум му је постао као животињски, па му је боравиште било са дивљим магарцима. Јео је траву као говеда, роса небеска му је квасила тело, док није спознао да Бог Свевишњи влада над људским царством, и над њим поставља кога хоће.

22 А ти, Валтасаре, сине његов, ниси понизио своје срце иако си знао све ово,

23 него си се дигао против Господа небеског. Ти си донео судове из његовог Дома, па сте ти, твоји великаши, твоје жене и иноче, пили вино из њих, и славили своје богове од сребра и злата, бронзе и гвожђа, дрвета и камена, који нити виде, нити чују, нити разумеју, а ниси дао славу Богу који у својој руци држи твоју душу и све твоје путеве.

24 Зато је послао руку која је написала овај натпис.

25 Ово је натпис који је написан:

мене, мене, текел, фарсин.

26 Ово је значење поруке:

Мене – Бог је измерио твоје царство и довео га до краја;

<sup>27</sup> Текел – био си измерен на ваги, и нашло се да си прелоган;

<sup>28</sup> Фарсин – подељено је твоје царство и дано Међанима и Персијанцима.“

<sup>29</sup> Тада су, на Валтасарову заповест, Данила обукли у скерлет, око врата му ставили златни ланац, и прогласили да ће владати као трећи у царству.

<sup>30</sup> Те исте ноћи је Валтасар, халдејски цар, био убијен.

<sup>31</sup> Царство је преузео Дарије, Међанин. Било му је око шездесет две године.

## 6

### *Завера против Данила*

<sup>1</sup> Дарију се свидело да постави над царством стотину двадесет сатрапа, да буду по целом царству,

<sup>2</sup> а над њима три начелника, међу којима је био и Данило. Њима су сатрапи полагали рачун да цар не би био на губитку.

<sup>3</sup> Тај Данило је својим изузетним духом надмашивао начелнике и сатрапе, па је цар мислио да га постави над целим царством.

<sup>4</sup> Тада су начелници и сатрапи гледали да нађу неку замерку Даниловој управи над царством, али нису могли да му нађу ни замерку ни грешку, јер је био поуздан. Тако нису могли да пронађу на њему ни немара ни грешке.

<sup>5</sup> Тада су ти људи рекли: „Нећемо наћи на Данилу никакву замерку, осим ако не нађемо нешто против њега у вези са законом његовог Бога.“

<sup>6</sup> Тако су се ти начелници и сатрапи сјатили пред царем и рекли му: „О, царе Дарије, жив био довека!

<sup>7</sup> Договорили су се сви начелници царства, управитељи, сатрапи, саветници и намесници, да цар изда наредбу и забрану: свако ко упути молбу неком богу или човеку у року од тридесет дана осим теби, царе, нека буде бачен у лављу јаму.

<sup>8</sup> Сада, царе, издај забрану и потпиши је, пошто се тако, по неопозивом закону Међана и Персијанаца, не може променити.“

<sup>9</sup> Тако је цар Дарије потписао писмо са забраном.

<sup>10</sup> Кад је Данило чуо да је наредба била написана, отишао је својој кући, где су прозори његове горње собе били отворени према Јерусалиму. Ту се он три пута дневно спуштао на колена, молећи и хвалећи Бога, као што је увек радио.

<sup>11</sup> Тада су ти људи банули и затекли Данила како се моли и призива свог Бога.

<sup>12</sup> Затим су приступили цару и споменули му царску забрану: „О, царе, зар ниси потписао забрану према којој ће свако ко упути молбу неком богу или човеку у року од тридесет дана, осим теби, бити бачен у лављу јаму?“

Цар одговори: „Заповест остаје на снази према закону Међана и Персијанаца, те се не може опозвати.“

<sup>13</sup> Они одговоре цару: „Данило, један од изгнанника из Јуде, не мари за тебе, о, царе, ни за твоју забрану коју си потписао; он се три пута дневно моли своме Богу.“

<sup>14</sup> Кад је цар то чуо, веома се узнемирио. Био је решен да спасе Данила, па је све до заласка сунца свим силама настојао да га избави.

<sup>15</sup> Али они људи навалише на цара, говорећи: „Знај, царе, да се према закону Међана и Персијанаца,

ниједна забрана или наредба коју цар изда, не може променити.“

<sup>16</sup> Тада је цар наредио да доведу Данила и да га баце у лављу јаму. Цар рече Данилу: „Нека те избави Бог твој коме непрестано служиш.“

<sup>17</sup> Затим су донели камен и ставили га на отвор јаме, а цар га је запечатио својим печатним прстеном и печатним прстеном својих великаша, да се ништа за Данила не би могло променити.

<sup>18</sup> Цар се вратио у свој двор. Ноћ је провео без јела, и није дао да му доведу суложнице. Сан му није долазио на очи.

<sup>19</sup> У сам освит зоре, цар устане и ужурбано оде до лавље јаме.

<sup>20</sup> Кад је пришао јами, позвао је Данила жалосним гласом. Цар рече Данилу: „Данило, слуго Бога живога, да ли је Бог, коме непрестано служиш, могао да те избави од лавова?“

<sup>21</sup> Данило одговори: „О, царе, жив био довека!

<sup>22</sup> Мој Бог је послао свог анђела, који је затворио чељусти лавовима, те ми нису наудили, зато што сам се нашао невиним пред њим. Ни теби, царе, нисам ништа скривио.“

<sup>23</sup> Цар је због тога веома обрадовао, па је наредио да извуку Данила из јаме. Кад су извукли Данила из јаме, није се на њему нашла ниједна рана, јер се поуздао у Бога.

<sup>24</sup> Тада је цар наредио да доведу оне људе што су злонамерно оптужили Данила, и баце их у лављу јаму, заједно са њиховим женама и њиховом децом. И још нису ни дошли на дно јаме, кад су их лавови зграбили и смрסקали им све кости.

<sup>25</sup> Затим је цар Дарије написао писмо свим народима, племенима и језицима, који живе по свој земљи:

„Нека вам се умножи благостање!

26 Издајем наредбу: нека се сви људи по свим областима мога царства боје и дрхћу пред Даниловим Богом.

Он је живи Бог,

који остаје довека!

Његово се царство неће распасти,

и његова се власт неће окончати!

27 Он избавља и ослобађа,

чини знакове и чуда

на небу и на земљи;

он је избавио Данила

из лављих канџи.“

28 Данило је напредовао током владавине Дарија и владавине Кира Персијанца.

## 7

### *Виђење четири звери*

1 Прве године Валтасара\*, цара Вавилона, Данило је уснио сан: виђења су му пролазила главом док је био на својој постељи. После је забележио сан, дајући сажет извештај.

2 Данило рече: „У виђењу које сам имао ноћу, видео сам четири небеска ветра како дижу буру на великом мору.

3 Из мора су изашле четири огромне звери; свака је била другачија.

4 Прва је била као лав, и имала је орлова крила. Док сам гледао, крила јој се ишчупаше, па је била подигнута са земље и постављена на ноге као човек, а дано јој је и људско срце.

---

\* 7:1 553. пре Христа.

5 Затим сам видео другу звер, сличну медведу, која је била усправљена на једну страну. Држала је три ребра у чељустима, међу зубима. Било јој је речено: 'Устани и наждери се меса!'

6 Затим сам погледао, а оно, трећа звер слична леопарду. На леђима јој четири птичја крила. Имала је четири главе и дана јој је власт.

7 Међу ноћним виђењима видео сам следеће виђење: четврта звер, страшна, ужасна и изузетно моћна. Имала је огромне зубе од гвожђа; прождирала је и дробила, а што је остало, то је изгазила ногама. Била је другачија од свих других звери пре ње; имала је и десет рогова.

8 Док сам тако посматрао, израстао је један мали рог међу њима, а прва три рога су била ишчупана пред њим. И гле, на рогу су биле очи, као људске очи, и уста која су охоло говорила.

9 Гледао сам све док се  
нису поставили престоли,  
и онај од искона седе на своје место.  
Одећа му је била бела као снег,  
а коса као чиста вуна.

Престо су му били огњени пламенови,  
а точкови ужарени огањ.

10 Огњена река је извирала  
и текла пред њим.

Хиљаду хиљада му је служило,  
и десет хиљада пута десет хиљада је стајало пред  
њим.

Суд је засео,  
књиге су се отвориле.

11 Док сам гледао, видео сам да је због охολих речи,  
које је рог говорио, звер била убијена, и да јој је тело  
изручено ужареном огњу.

<sup>12</sup> Осталим зверима је била одузета власт, али им је живот био продужен за једно време и доба.

<sup>13</sup> Гледао сам у ноћним виђењима, и гле, неко као син човечији долази на облацима небеским. Он дође до онога од искона, и доведу га к њему.

<sup>14</sup> Њему је била дана власт, слава и царство, да му служе сви народи, племена и језици. Његова власт је вечна власт, која никада неће проћи, и његово царство никада неће пропасти.

<sup>15</sup> А у мени, Данилу, узнемирио се дух, и страва ме је обузела због виђења која су ми пролазила главом.

<sup>16</sup> Приступио сам једноме од оних што су стајали и упитао га о свему овоме.

#### *Тумачење виђења*

Он ми је одговорио и изнео ми тумачење ових ствари.

<sup>17</sup> Четири огромне звери су четири цара који ће се појавити у земљи.

<sup>18</sup> Но, царство ће примити свети Свевишњег и поседовати га заувек, у веке векова.'

<sup>19</sup> Тада сам пожелео да сазнам тачно значење четврте звери, која је била другачија од свих осталих звери, она страшна, са гвозденим зубима и бронзаним канџама, што је прождирала, дробила, и ногама газила што је остало;

<sup>20</sup> као и десет рогова на њеној глави, и онај рог што је изникао тамо где су прва три рога отпала – рог који је на себи имао очи и уста која су охоло говорила, и који је изгледом био већи од других рогова.

<sup>21</sup> Гледао сам како је тај рог водио рат против светих и надвладавао их,

<sup>22</sup> док није дошао онај од искона и донео пресуду у корист светаца Свевишњег, да је дошло време да свети добију царство у посед.

23 Овако ми је рекао: 'Четврта звер биће четврто царство на земљи, које ће се разликовати од свих других царстава. Оно ће прогутати сав свет, прегазити га и смрвити.

24 А десет рогова, то су десет царева који ће настати из тог царства. После њих ће се појавити један цар, другачији од претходних, и покорити три цара.

25 Он ће вређати Свевишњег и мучити свете Свевишњег. Смишљаће како да промени доба и закон; а они ће бити предани у његове руке на једно време, два времена и половину времена†.

26 Тада ће засести суд, одузети му власт, и биће уништен и потпуно затрт.

27 Тада ће се владавина, власт и величина свих царстава под небом дати народу светаца Свевишњег. Његово царство је вечно царство, и свака ће му власт служити и слушати га.'

28 Овим се порука завршава: ја, Данило, веома сам се узнемирио у својим мислима, лице ми је пребледело, али сам ствар сачувао у свом срцу.“

## 8

### *Виђење о овну и јарцу*

1 У трећој години владавине цара Валтасара\*, мени, Данилу, указало се виђење након онога које ми се указало на почетку.

2 Гледао сам у виђењу, и док сам гледао, нашао сам се у тврђави Сусану, у покрајини Еламу. У виђењу сам видео да сам крај реке Улај.

3 И како сам подигао очи, угледао сам једног овна са два рога како стоји пред реком. Оба рога су била

---

† 7:25 ...на једну годину, две године и пола године, тј. три и по године. \* 8:1 551. пре Христа.



дугачка, али један рог је био дужи од другог. Тај дужи је нарастао касније.

<sup>4</sup> Видео сам да ован боде на запад, север и југ. Ниједна животиња није могла да му се одупре, и ништа није могло да се избави од њега. Радио је шта је хтео, осилио се.

<sup>5</sup> Док сам размишљао о томе, дође јарац са запада и пређе преко све земље, а да није дотакао тло. Јарац је имао велики рог између очију.

<sup>6</sup> Дође он до овна са два рога, кога сам видео где стоји пред реком, и залети се на њега силином свога гнева.

<sup>7</sup> Видео сам како је стигао до овна, па га је разјарен ударио и сломио му оба његова рога, а у овну није остало снаге да му се одупре. Онда га је бацио на земљу и изгазио га; и није било никога да избави овна.

<sup>8</sup> Јарац се веома осилио, али када је био на врхунцу снаге, сломио му се онај велики рог; на његово место су израсла четири велика рога према четири небеска ветра.

<sup>9</sup> Из једног од ових, из малог, је израстао један рог који је веома нарастао према југу, истоку и према Дивној земљи.

<sup>10</sup> Нарастао је све до војске небеске, па је оборио на земљу неке од војске и неке од звезда, и изгазио их.

<sup>11</sup> Нарастао је до самог кнеза<sup>†</sup> војске, одузео му свакодневну жртву и понизио место његовог Светилишта.

<sup>12</sup> Осим дневне жртве, у побуни ће му бити предата и војска. Истину је бацио на земљу, и што год је радио пошло му је за руком.

<sup>13</sup> Затим сам чуо једног свеца како говори. Тада је други светац рекао ономе што је говорио: „Докле ће

---

<sup>†</sup> **8:11** Вероватно се односи на самог Бога или на Михаила.

трајати виђење о свакодневној жртви, о побуни која пустоши, и о допуштењу да се гази Светиња и небеска војска?“

<sup>14</sup> Он ми рече: „Док не прође две хиљаде три стотине вечери и јутара. Тада ће се Светиња обновити.“

*Гаврило тумачи виђење*

<sup>15</sup> Док сам ја, Данило, гледао виђење и трудио се да га схватим, испред мене стаде неко ко је изгледом био као човек.

<sup>16</sup> Тада сам зачуо људски глас из Улаја, како позива: „Гаврило, разјасни му ово виђење.“

<sup>17</sup> Он је дошао до места где сам стајао, али кад је дошао, ја сам се препао и пао на лице. Он ми рече: „Разуми, сине човечији, да је ово виђење за последње време.“

<sup>18</sup> Док ми је говорио, свладао ме је дубок сан, док сам био с лицем на земљи. Но, он ме је дотакао, усправио ме где сам стајао

<sup>19</sup> и рекао ми: „Ево, објављујем ти шта ће се десити на крају гнева, јер се то односи на одређено време краја.

<sup>20</sup> Двороги ован кога си видео, то су цареви Мидије и Персије.

<sup>21</sup> Јарац је цар Грчке, а велики рог између његових очију, то је први цар.

<sup>22</sup> Онај рог што се сломио, па су на његовом месту израсла четири нова рога, то су четири царства која ће настати из његовог народа. Она неће имати његову снагу.

<sup>23</sup> Касније, када се њихова владавина оконча, и када одметницима дође крај, појавиће се цар охолог израза лица, који ће бити вешт у лукавствима.

<sup>24</sup> Снага ће му порасти, али не од његове снаге. Беспримерно ће пустошити, успеваће у свему што предузме, и затираће силне људе и свети народ.

<sup>25</sup> Својом препреденошћу ће успешно одводити у заблуду, срце ће му се веома осилити, и многе ће уништити кад не очекују. Устаће чак и на Кнеза над кнезовима, али ће бити уништен без људске силе.

<sup>26</sup> Виђење о вечерима и јутрима које је било испричано је истинито. А ти држи виђење у тајности, јер је за далека времена.“

<sup>27</sup> Ја, Данило, био сам исцрпљен и данима сам боловао. Затим сам устао и обављао царску службу. Виђење ме је узнемирило, али нико га није разумео.

## 9

### *Данило се моли за народ*

<sup>1</sup> Прве године Дарија\*, сина Артаксерксовог, од мидијског рода, који се зацарио над царством Халдејаца;

<sup>2</sup> прве, дакле, године његове владавине, ја, Данило, разумео сам из писама: седамдесет година је број година, када ће се, према речи Господњој упућеној пророку Јеремији, навршити пустошење Јерусалима.

<sup>3</sup> Тада сам окренуо лице према Господу Богу, тражећи га у молитви и преклињањима, уз пост, коштет и пепео.

<sup>4</sup> Молио сам се Господу, моме Богу, и исповедао се: „О, Господе, велики и страшни Боже, који чуваш савез и милост онима који те љубе и држе твоје заповести.

<sup>5</sup> Згрешили смо и чинили неправду, одметнули смо се и одступили од твојих заповести и одредби.

---

\* **9:1** 538. пре Христа.

<sup>6</sup> Међутим, ми нисмо слушали твоје слуге, пророке, који су говорили у твоје име нашим царевима, кнезовима и прецима, и свем народу земље.

<sup>7</sup> Теби, Господе, припада правда, а нама је данас срамота на лицима, нама Јудејцима и становницима Јерусалима, целом Израиљу, онима који су близу и онима који су далеко, по свим земљама куда си их истерао због невере коју су починили против тебе.

<sup>8</sup> Господе, на нашим је лицима срамота, на нашим царевима, нашим кнезовима и нашим прецима, јер смо ти згрешили.

<sup>9</sup> Господње је да искаже милосрђе и праштање, јер ми смо се одметнули од њега.

<sup>10</sup> Нисмо слушали глас Господа, Бога нашега, нити смо следили законе које нам је дао преко својих слугу пророка.

<sup>11</sup> Сав је Израиљ преступио твој Закон и одвратио се не слушајући твој глас.

Зато се на нас свалила клетва и проклетство, као што је записано у Закону Мојсија, слуге Божијег, јер смо му згрешили.

<sup>12</sup> Он је испунио своје речи које је изрекао против нас и наших владара који су владали над нама, када је довео на нас велико зло. Никада се под небом није догодило оно што се догодило у Јерусалиму.

<sup>13</sup> Стигла нас је сва та невоља, како је записано у Мојсијевом Закону, али ми нисмо тражили смисловање Господа, Бога нашега: нисмо се одвратили од своје кривице и нисмо се умудрили твојом истином.

<sup>14</sup> А Господ је чувао невољу и довео је на нас, јер је Господ, Бог наш, праведан у свим својим делима које чини. Ипак, нисмо послушали његов глас.

<sup>15</sup> Сада, Господе, Боже наш, који си извео свој

народ из Египта својом моћном руком, и стекао себи име до овога дана: згрешили смо, учинили смо што не ваља.

<sup>16</sup> Господе, по својој правди, одврати свој гнев и јарост од Јерусалима, твога града, твоје свете горе, јер због наших греха и кривица наших очева, Јерусалим и твој народ служе за ругање свима око нас.

<sup>17</sup> Стога, Боже наш, услиши молитву и преклињање свога слуге. Нека твоје лице обасја твоје опустошено Светилиште, тебе ради, Господе!

<sup>18</sup> Пригни своје ухо, Боже мој, и почуј! Отвори своје очи и погледај нашу пустош и град који носи твоје име! Јер, не доносимо преклињања пред тебе ради своје праведности, већ ради великог милосрђа твога.

<sup>19</sup> Почуј, Господе! Опрости, Господе! Господе, обрати пажњу и учини! Не оклевај – ради себе, Боже мој, јер твој град и твој народ носе твоје име!“

### *Седамдесет седмица*

<sup>20</sup> Док сам још говорио молећи се и исповедајући своје грехе и грехе свога народа Израиља, и износећи своју молбу пред Господом, Богом својим, за свету гору свог Бога;

<sup>21</sup> док сам тако говорио у молитви, Гаврило, онај човек<sup>†</sup> кога сам видео у претходном виђењу, долети к мени у хитром лету, дотакне ме за време вечерњег приноса

<sup>22</sup> и поучи ме, говорећи: „Данило, дошао сам сад да ти дам увид и разумевање.

---

<sup>†</sup> **9:21** Гаврило је ...неко ко је изгледом био као човек, према Дан 8,15. Израз *Светиња над светињама* се односи на неколико ствари: на најсветији део Дома Господњег (Јез 45,3), на одређене предмете Дома – као што је жртвеник (2. Мој 29,37; 30,29) – или на особу (1. Днв 23,13).

<sup>23</sup> Кад си почео да преклињеш, дошла је реч, па сам дошао да ти је јавим, јер си изабран. Стога, разуми реч и разуми виђење.

<sup>24</sup> Седамдесет 'седмица' је одређено за народ и за свети град, да се оконча преступ, да се стави тачка на грех, да се откупи кривица и да се уведе вечна правда, како би се ставио печат на виђење и на пророштво, ради помазања Светиње над светињама<sup>‡</sup>.

<sup>25</sup> Знај и разуми: од објављивања речи да се Јерусалим обнови и сазида, до Помазаника Владара, је седам седмица и још шездесет две седмице. И биће опет обновљен трг и опкоп, и то у време невоље.

<sup>26</sup> А после шездесет две седмице Помазаник ће бити погубљен и остаће без ичега. Потом ће доћи војска једног владара, па ће опустошити град и Светињу, али ће му крај доћи с поплавом. Рат ће се водити до краја; пустошење је одређено.

<sup>27</sup> Он ће склопити чврст савез са многима за једну седмицу и укинуће жртву и принос у половини седмице. У једном углу Дома биће страшна гадост, док се одређена пустош не сручи на пустошника.“

## 10

### *Сукоб народа и небеске силе*

<sup>1</sup> У трећој години Кира<sup>\*</sup>, цара Персије, Данилу, који је назван Валтазар, била је откривена порука. Порука је била истинита, а односила се на велики рат. Он је разумео поруку; њено значење му је дошло у виђењу.

<sup>2</sup> У те дане, ја, Данило, био сам у жалости три седмице.

---

<sup>‡</sup> 9:24 Или: ради помазања Најсветијег.      \* 10:1 536. пре Христа.

<sup>3</sup> Нисам јео пробрана јела, месо и вино није улазило на моја уста, нити сам се мазао уљем док се нису навршиле три седмице.

<sup>4</sup> Двадесет четвртог дана првог месеца, стајао сам поред велике реке Тигар.

<sup>5</sup> Кад сам подигао поглед, угледао сам једног човека обученог у ланену одећу. Бокови су му били опасани појасом од чистог злата из Уфаза.

<sup>6</sup> Тело му је било као хрисолит, лице као муња, а очи као упаљена бакља. Његове руке и ноге изгледале су као углачана бронза, а глас му је био као бука великог мноштва.

<sup>7</sup> Само сам ја, Данило, видео виђење; људи који су били са мном нису видели виђење. Њих је обузео велики страх, па су побегли и сакрили се.

<sup>8</sup> А ја сам остао сам гледајући ово велико виђење; снаге је нестало у мени, лице ми се изменило, изобличио се, оставила ме снага.

<sup>9</sup> Тада сам зачуо како ми говори глас, и чим сам чуо његов глас како ми говори, пао сам лицем на земљу утонувши у дубок сан.

<sup>10</sup> Али рука ме је дотакла и помогла ми да се придигнем на колена и руке.

<sup>11</sup> Он ми рече: „Данило, изабрани човече, размотри речи које ти говорим. Устани, јер сам послан к теби.“

Када ми је рекао ове речи, устао сам тресући се.

<sup>12</sup> Затим је рекао: „Не бој се, Данило, јер су твоје речи биле услишене још првог дана кад си одлучио да разумеш ово и да се понизиш пред својим Богом; због твојих речи сам и дошао.

<sup>13</sup> Међутим, кнез персијске војске ми се одупирао двадесет један дан, али ми је Михаило, један од водећих кнезова, притекао у помоћ кад сам остао сам с персијским царевима.

<sup>14</sup> Дошао сам, дакле, да ти разјасним шта ће задесити твој народ у последњим данима. Има, наиме, још једно виђење за те дане.“

<sup>15</sup> Док ми је он говорио ово, погнуо сам лице к земљи и занемео.

<sup>16</sup> Тада ми је тај што је изгледао као човек дотакнуо усне, а ја сам отворио уста и проговорио, рекавши ономе који је стајао преда мном: „Господару мој, због виђења су ме спопали болови и снага ме је оставила.

<sup>17</sup> Како ја, слуга свога господара, могу сад да разговарам са својим господарем, кад сам остао без снаге и даха?“

<sup>18</sup> Тада ме је опет дотакнуо, окрепио ме

<sup>19</sup> и рекао: „Не бој се, избрани човече! Мир с тобом! Охрабри се, охрабри се!“

Док је разговарао са мном, ја сам се охрабрио и рекао: „Говори, мој господару, пошто си ме охрабрио.“

<sup>20</sup> Он ме упита: „Знаш ли зашто сам дошао к теби? Но, сада ћу се вратити да ратујем против кнеза персијске војске. Кад ја одем, доћи ће, ево, грчки кнез.

<sup>21</sup> И нико други ми не помаже против њих осим Михаила, вашег кнеза. Ипак, рећи ћу ти што је записано у Књизи истине.

## 11

<sup>1</sup> У првој години Дарија Међанина, ја сам се заузео да га охрабрим и заштитим.

### *Цареви југа и севера*

<sup>2</sup> Сада ћу ти рећи истину: ево, још ће три цара настати у Персији, али четврти ће бити богатији од свих њих. А кад стекне моћ својим богатством, све ће подићи на грчко царство.



<sup>3</sup> Затим ће настати моћни цар који ће владати великим царством и радити шта хоће.

<sup>4</sup> Али, пошто дође на власт, распашће се његово царство. Оно ће бити подељено на четири небеска ветра, али не између његовог потомства. Оно неће имати исту силу као када је он владао, јер ће његово царство бити сломљено и предано другима, а не њима.

<sup>5</sup> Затим ће јужни цар постати моћан, али ће га надмашити један од његових кнезова, који ће владати већим царством него што је његово.

<sup>6</sup> После неколико година, они ће се спријатељити, па ће ћерка јужног цара доћи к северном цару да склопи савез. Међутим, неће задржати силу, а ни њено потомство неће опстати: биће предана заједно са својом пратњом, својим дететом и оним који ће јој помагати у тим временима.

<sup>7</sup> Али на његово место ће доћи један од потомака из њене лозе. Он ће кренути против војске, ући у тврђаву северног цара, борити се с њима и свладати их.

<sup>8</sup> Однеће и њихове богове, њихове ливене кипове, њихове драгоцене предмете од сребра и злата, као плен у Египат. Неколико година ће оставити на миру северног цара.

<sup>9</sup> Овај ће, затим, напасти царство јужног цара, али ће се вратити у своју земљу.

<sup>10</sup> Његови синови ће поћи у рат; скупиће огромну војску, која ће кренути, навалити као силна поплава, пробити се и наставити рат све до његовог утврђења.

<sup>11</sup> Тада ће се јужни цар разбеснети и изаћи у рат против северног цара, који ће подићи огромну војску. Ипак, то ће мноштво бити предано у руке оног другог.

12 А кад порази то мноштво, јужни цар ће се узохолити и побити хиљаде и хиљаде, али неће надвладати.

13 Наиме, северни цар ће се вратити и скупити већу војску од прве. Онда ће после неколико година доћи с великом војском и великом опремом.

14 У то време ће многи устати против јужног цара; побуниће се и насилници из твога народа да испуне виђење, али ће поклекнути.

15 Потом ће доћи северни цар, подићи насипе и заузети утврђени град. Снаге југа неће одолети; чак ни најбољи од војске неће имати снаге да се одупру.

16 А његов противник ће радити шта хоће и нико неће моћи да му се одупре; он ће се зауставити у Дивној земљи, а његова рука донеће уништење.

17 Он ће бити решен да силом заузме све његово царство, али ће склопити савез са њим; даће му своју ћерку за жену како би срушио царство. Ипак, неће успети; то му се неће остварити.

18 Онда ће се окренути према острвима и освојити многа од њих, али ће један војвода стати на крај срамоти коју чини, да му врати за његову срамоту.

19 Затим ће се окренути ка тврђавама у својој земљи, али ће посрнути, пасти и више га неће бити.

20 Његово место заузеће човек који ће послати утеривача пореза за царску раскош. Ипак, пропашће за неколико дана без гнева и боја.

21 На његово место ће доћи ништарија, коме није намењена царска част. Он ће доћи у време мира и сплеткама се докопати царства.

22 Силне ће војске бити уништене пред њим. Чак ће и владар савеза бити разбијен.

<sup>23</sup> Он ће преварити и оне који склопе савез са њим, и тако постати веома моћан уз помоћ малог броја људи.

<sup>24</sup> Он ће напасти најбогатије покрајине у време спокојства, и чинити оно што нису чинили ни његови очеви, ни очеви његових очева, делећи међу својима плен, грабеж и богатство. Смишљаће и лукавства против утврђења, али само за неко време.

<sup>25</sup> Потом ће, с великом војском, скупити снагу и храброст против јужног цара. Јужни цар ће поћи у рат с веома великом и моћном војском, али неће одолети, јер ће се ковати завере против њега.

<sup>26</sup> Уништиће га они што се хране царевом храном. Његова ће војска бити збрисана; многи ће пасти побијени.

<sup>27</sup> Оба цара ће у срцу смишљати зло; седеће за истим столом и лагати један другог, али без успеха, јер ће до свршетка доћи тек у одређено време.

<sup>28</sup> Северни цар ће се вратити у своју земљу с великим богатством, али ће срцем бити против светог савеза. Кад тако уради, вратиће се у своју земљу.

<sup>29</sup> У одређено време ће се вратити и опет напасти југ, али овај пут неће бити као први пут.

<sup>30</sup> На њега ће доћи китимски бродови и он ће се обесхрабрити. Онда ће се вратити и искалити свој бес на светом савезу. Кад то учини, вратиће се и показати наклоност према онима који су напустили свети савез.

<sup>31</sup> Његове снаге ће устати и оскрнавити тврђаву Светилишта и укинути дневну жртву. Затим ће поставити тамо страшну гадост.

<sup>32</sup> Он ће ласкањем навести на отпадништво прекршиоце савеза, али ће народ који познаје свога Бога остати постојан и ступити на дело.

<sup>33</sup> Разборити међу народом поучиће многе, али ће за неко време страдати од мача и пламена, ропства и пљачке.

<sup>34</sup> Док буду страдали, примиће малу помоћ, али многи ће им се неискрено придружити.

<sup>35</sup> Неки од разборитих ће проћи кроз страдање, да буду прекаљени, прочишћени и чисти, док не дође време краја, јер одређено време тек треба да дође.

### *Самоузвишени цар*

<sup>36</sup> Цар ће чинити шта хоће. Он ће се узохолити и узвисивати се више сваког бога. Говориће погрдно против Бога над боговима, и напредоваће док се не доврши гнев, јер што је одређено, то ће се испунити.

<sup>37</sup> Он неће марити за богове својих очева, ни за љубимца жена; он неће марити ни за каквог бога, него ће себе уздизати.

<sup>38</sup> Уместо њих, он ће славити бога тврђава, бога за кога нису знали његови очеви. Славиће га златом и сребром, драгим камењем и скупocenостима.

<sup>39</sup> Уз помоћ тог страног бога напашће најтврђа утврђења и указаће велику част онима који га буду прихватили. Њима ће дати власт над многима, и разделити земљу по одређеној цени.

<sup>40</sup> А у време краја, јужни цар ће укрстити рогове с њим, али ће се северни цар оборити на њега са борбеним колима и коњаницима, и с многим лађама. Он ће упасти у земље и проћи кроз њих као поплава.

<sup>41</sup> Упашће и у Дивну земљу и многе ће земље пасти. Ипак, његовој руци умаћи ће Едом, Моав и већи део Амонаца.

<sup>42</sup> Он ће посегнути руком на земље; ни Египат му неће утећи.

<sup>43</sup> Он ће се домоћи власти над ризницима злата и сребра и над свим драгоценостима Египта. Следиће га Лувимани и Кушани.

<sup>44</sup> Међутим, узнемириће га вести са истока и са севера, па ће с великим гневом отићи да уништи и истреби многе.

<sup>45</sup> Затим ће разапети шаторе – царске одаје, између мора и горе Свете дивоте. А кад му дође крај, нико му неће помоћи.

## 12

### *Васкрсење мртвих*

<sup>1</sup> У то време ће се појавити Михаило, велики кнез, бранитељ твог народа. То ће бити време невоље какве није било од кад народ постоји. У то време ће бити избављен твој народ, свако ко се нађе записан у Књизи.

<sup>2</sup> Пробудиће се многи који почивају у праху земаљском, једни за вечни живот, а други за срамоту и вечни презир.

<sup>3</sup> Тада ће разборити засјати као светлост с небеског свода, и они који многе воде к праведности, као звезде у веке векова.

<sup>4</sup> А ти, Данило, држи у тајности ове речи и запечати ову књигу док не дође време краја. Многи ће ићи с једног краја на други, и знање ће се умножити.“

<sup>5</sup> Ја, Данило, погледао сам и видео другу двојицу како стоје, један на једној обали реке, а други на другој обали.

<sup>6</sup> Тада је неко рекао човеку обученом у ланену одећу, који је био изнад речне воде: „Када ће доћи крај тим чудесима?“

<sup>7</sup> Тада сам чуо човека обученог у ланену одећу, онот што је био изнад речне воде. Он је подигао своју

десну и леву руку према небу и заклео се оним који живи заувек: „За једно време, за два времена и пола времена\* – када се оконча слом снаге светог народа – све ће се то завршити.“

<sup>8</sup> Ја сам то чуо, али нисам разумео. Питао сам: „Господару мој, како ће се то завршити?“

<sup>9</sup> Он је одговорио: „Иди сад, Данило, јер су те речи тајне и запечаћене до времена краја.

<sup>10</sup> Многи ће се очистити, избелити и прекалити, а зли ће устрајати у злу. И ниједан од злих неће разумети, али ће разборити разумети.

<sup>11</sup> Од часа кад се укине дневна жртва и постави се страшна гадост биће хиљаду две стотине деведесет дана.

<sup>12</sup> Благо ономе ко истраје и дочека хиљаду три стотине тридесет пет дана.

<sup>13</sup> А ти, настави до краја, па ћеш се одморити и примити свој део на крају дана.“

---

\* **12:7** Вероватно значење је *три и по године*.

**Biblica® Нови српски превод, слободна права**  
**The Holy Bible in the Serbian language, Biblica® Open**  
**New Serbian Translation Cyrillic 2017**

copyright © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Language: Српски/ Srpski (Serbian)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Нови српски превод, слободна права™

Ауторска права © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc у Заводу за патенте и жигове Сједињених Америчких Држава. Користи се са дозволом.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

---

**Creative Commons License**

Ово Свети писмо или „Дело“ је доступна под међународном лиценцом Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). Да бисте видели ову лиценцу, посетите <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> или пошаљите писмо на адресу: Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc. Сваки пут када користите жиг Biblica® морате да имате писану дозволу од Biblica, Inc. Имате дозволу да копирате и дистрибуирате ово дело, све док га не мењате и задржавате наслов какав јесте, који укључује заштићени знак “Biblica®”. Измене или превођење овог дела ће створити изведено дело, које ће захтевати да уклоните заштићени знак Biblica®. Када објавите ово изведено дело, морате да наведете које сте промене направили тамо где људи могу да их виде, на пример на интернет страници. Такође, морате да покажете одакле је оригинално дело: „Оригинално дело Biblica, Inc. је бесплатно доступно на [www.biblica.com](http://www.biblica.com) и [open.bible](http://open.bible).”

Без обзира да ли користите ово дело без промена или направите изведено дело, изјава о ауторским правима мора да буде наведена на насловној страни или страни о ауторским правима дела/произведеног дела на следећи начин:

Biblica® Нови српски превод, слободна права™

Ауторска права © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc у Заводу за патенте и жигове Сједињених Америчких Држава. Користи се са дозволом.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Такође, морате да понудите свој изведени рад користећи исту лиценцу (CC BY-SA) и правила.

Уколико желите да обавестите Biblica, Inc. у вези са вашим преводом овог дела, молимо вас да нас контактирате на <https://open.bible/#feedback>.

-----  
This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at [www.biblica.com](http://www.biblica.com) and [open.bible](http://open.bible).”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Нови српски превод, слободна права™

Ауторска права © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc у Заводу за патенте и жигове Сједињених Америчких Држава. Користи се са дозволом.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/#feedback>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.



You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-21

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 20 May 2025 from source files dated 21 May 2025

c1df326b-f9ae-5728-a9ee-0b561c122248